

रेलवे भर्ती बोर्ड / RAILWAY RECRUITMENT BOARD
सी ई एन नं. - 04/2024 - CEN No. - 04/2024

Test Date	30/04/2025
Test Time	9:00 AM - 10:30 AM
Subject	CLINICAL PSYCHOLOGIST

* Note
Correct Answer will carry 1 mark per Question.
Incorrect Answer will carry 1/3 Negative mark per Question.

1. Options shown in green color with a tick icon are correct.
2. Chosen option on the right of the question indicates the option selected by the candidate.

Section : General Ability

Q.1 1 m लांबी आणि 2 mm² काटछेद क्षेत्र (cross-sectional area) असलेल्या निक्रोम वायरवर 0.5 V चा विभवांतर (potential difference) लावला तर अंदाजे विद्युतधारा किती असेल? (निक्रोम वायरची रोधकता $1 \times 10^{-6} \Omega \text{ m}$ आहे, असे गृहीत धरा.)

- Ans ☒ 1. 1 A
☒ 2. 2 A
☒ 3. 20 A
☒ 4. 10 A

Q.2 इंग्रजी वर्णक्रमावर आधारित, दिलेल्या मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी काय आले पाहिजे?

YFO BJR ENU HRX ?

- Ans ☒ 1. KVA
☒ 2. LVC
☒ 3. MTZ
☒ 4. LUB

Q.3 खालीलपैकी कोणती हालचाल त्याबद्दल विचार न करता घडते?

- Ans ☒ 1. म्हशी वागुळ चावत आहेत
☒ 2. आगीवरून हात मागे खेचणे
☒ 3. मांजर धावत आहे
☒ 4. मुले खेळत आहेत

Q.4 56 m लांब, 14 m उंच आणि 0.4 m जाडीची भिंत बांधण्यासाठी आवश्यक असलेल्या प्रत्येकी 21 cm × 48 cm × 20 cm मापे असलेल्या विटांची संख्या काढा, तसेच भिंतीच्या एकूण आकारमानाच्या 10% भाग वाळू आणि सिमेंटच्या मिश्रणाने व्यापला आहे.

- Ans ☒ 1. 14100
☒ 2. 14000
☒ 3. 13900
☒ 4. 14300

Q.5 5 पिशव्या आणि 18 पेनांची मिळून किंमत ₹1710 आहे, तर 4 पिशव्या आणि 13 पेनांची मिळून किंमत ₹1256 आहे. 12 पिशव्यांची किंमत ही 6 पेनांच्या किमतीपेक्षा कितीने अधिक असेल?

- Ans ☒ 1. ₹164
☒ 2. ₹173
☒ 3. ₹169
☒ 4. ₹168

Q.6	रेफ्रिजरेटर आणि एअर कंडिशनरमध्ये वापरलेले आणि त्यातून सोडले जाणारे वायू हे वायू प्रदूषणात कोणती भूमिका बजावतात?
Ans	✖ 1. ते शहरी भागात धुके तयार होण्यास हातभार लावतात. ✖ 2. ते वातावरणातील ऑक्सिजनची पातळी वाढवतात. ✖ 3. ते पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या नैसर्गिक शितनात मदत करतात. ✔ 4. ते ओझोन थर कमी होण्यास जबाबदार आहेत.
Q.7	5 फेब्रुवारी 2025 रोजी झालेल्या दिल्ली विधानसभेच्या निवडणुकीत कोणत्या पक्षाने विजय मिळवला?
Ans	✖ 1. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस ✖ 2. आम आदमी पार्टी ✔ 3. भारतीय जनता पक्ष ✖ 4. बहुजन समाज पक्ष
Q.8	A हा दिलेल्या दोन स्थानकांदरम्यान 14 दिवसांत रेल्वे ट्रॅक टाकण्यास सक्षम आहे आणि B तेच काम 28 दिवसांत करण्यास सक्षम आहे. C च्या मदतीने, त्यांनी हे काम फक्त 4 दिवसांत पूर्ण केले. तर, हेच काम C एकटा किती दिवसांत पूर्ण करू शकेल?
Ans	✔ 1. 7 दिवस ✖ 2. 10 दिवस ✖ 3. 9 दिवस ✖ 4. 8 दिवस
Q.9	भारतातील ग्रामीण गरिबी कमी करण्यासाठी आणि मजुरीच्या रोजगाराची हमी देण्यासाठी कोणता प्रमुख कार्यक्रम विशेषतः तयार करण्यात आला आहे?
Ans	✔ 1. MGNREGA ✖ 2. स्टार्टअप इंडिया ✖ 3. स्किल इंडिया ✖ 4. मेक इन इंडिया
Q.10	खालीलपैकी कोणते रोग आणि संसर्गजन्य कारक स्वरूपामध्ये योग्यरित्या जुळत नाही?
Ans	✖ 1. गोनोरिया - जिवाणू संसर्ग ✖ 2. सिफिलीस - जिवाणू संसर्ग ✖ 3. मस्से - विषाणू संसर्ग ✔ 4. एड्स - जिवाणू संसर्ग
Q.11	_____ द्वारे असलेल्या गोलीय आरशासाठी, मुख्य नाभी ध्रुव आणि वक्रतेच्या केंद्राच्या मध्यभागी असते.
Ans	✖ 1. मोठा ✔ 2. लहान ✖ 3. अनंत ✖ 4. कोणताही
Q.12	दिलेली मालिका तार्किकदृष्ट्या पूर्ण होण्यासाठी प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी खालीलपैकी कोणता अक्षर-संख्या संच येईल? SOW21, XTB37, CYG53, HDL69, ?
Ans	✖ 1. NIQ85 ✔ 2. MIQ85 ✖ 3. MIO85 ✖ 4. MKQ85

Q.13	प्लास्टर ऑफ पॅरिसच्या खालीलपैकी कोणत्या गुणधर्मांमुळे ते साचे (molds) आणि कास्ट बनवण्यासाठी उपयुक्त आहे?
Ans	✖ 1. ते ॲसिडसह अभिक्रिया करून कार्बन डायऑक्साइड तयार करते. ✖ 2. सुकल्यानंतर ते मऊ राहते. ✖ 3. ते सेटिंगनुसार विस्तारते. ✔ 4. ते पाण्यात मिसळल्यावर कडक होते.
Q.14	2024 मध्ये भारत-मलेशिया संयुक्त लष्करी सराव हरिमाऊ शक्तीचे चौथे पर्व कोठे आयोजित करण्यात आले होते?
Ans	✖ 1. मिझोरम, भारत ✔ 2. बेंटॉंग कॅम्प, पहांग जिल्हा, मलेशिया ✖ 3. कालालंपूर, मलेशिया ✖ 4. पोर्ट ब्लेअर, भारत
Q.15	1950 च्या सुरुवातीस भारताच्या स्वातंत्र्यानंतर खालीलपैकी कोण राज्य पुनर्रचना आयोगाचे अध्यक्ष होते?
Ans	✖ 1. डॉ.बी.आर.आंबेडकर ✔ 2. सैयद फजल अली ✖ 3. सरदार पटेल ✖ 4. जवाहरलाल नेहरू
Q.16	वातावरणातील अपवर्तनामुळे प्रत्यक्ष सूर्योदयाच्या _____ आधी सूर्य दिसतो.
Ans	✖ 1. 4 मिनिटे ✖ 2. 3 मिनिटे ✔ 3. 2 मिनिटे ✖ 4. 1 मिनिटे
Q.17	फेब्रुवारी 2025 मध्ये कोणत्या भारतीय क्रिकेटपटूला लॉरेस कमबॅक ऑफ द इयर पुरस्कारासाठी नामांकित करण्यात आले आहे?
Ans	✖ 1. रवींद्र जडेजा ✔ 2. ऋषभ पंत ✖ 3. जसप्रीत बुमराह ✖ 4. विराट कोहली
Q.18	भारतातील पंचायती राज संस्थांमध्ये आरक्षणाबाबत खालीलपैकी कोणत्या तरतुदी आहेत ज्या 73 व्या घटनादुरुस्ती कायद्याद्वारे अनिवार्य आहे?
Ans	✔ 1. प्रत्यक्ष निवडणुकीसाठी एकूण जागांपैकी एक तृतीयांश पेक्षा कमी नाहीत इतक्या जागा महिलांसाठी राखीव असणे आवश्यक आहे. ✖ 2. कोणत्याही प्रवर्गासाठी जागा राखीव ठेवू नयेत. ✖ 3. किमान 50% जागा अनुसूचित जातींसाठी राखीव आहेत. ✖ 4. किमान 50% जागा आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांसाठी राखीव आहेत.
Q.19	A, B, E, F, G, N आणि O हे सात बॉक्स एकमेकांच्या वर ठेवले आहेत परंतु त्याच क्रमाने ठेवले आहेत असे आवश्यक नाही. फक्त B हा A वर ठेवला आहे. फक्त E हा A आणि F दरम्यान ठेवला आहे. फक्त G हा O च्या खाली ठेवला आहे. N आणि G दरम्यान किती बॉक्स ठेवले असतील?
Ans	✖ 1. दोन ✔ 2. एक ✖ 3. चार ✖ 4. तीन

Q.20	खालीलपैकी कोणते संयुग इतर संयुगांच्या समरूप श्रेणीत नाही?
Ans	✖ 1. मिथेनॉल (CH₃OH) ✖ 2. प्रोपेनॉल (C₃H₇OH) ✖ 3. इथेनॉल (C₂H₅OH) ✔ 4. इथेनॉइक आम्ल (CH₃COOH)
Q.21	मिश्रणे आणि संयुगे यांच्या संदर्भात योग्य विधाने ओळखा. 1. मिश्रणाचे घटक त्यांचे वैयक्तिक गुणधर्म टिकवून ठेवतात, तर संयुगाचे घटक तसे करत नाहीत. 2. संयुगाची एक निश्चित रचना असते, परंतु मिश्रणात त्याच्या घटकांचे परिवर्तनशील प्रमाण असू शकते. 3. मिश्रणे फक्त रासायनिक पद्धतींनी वेगळे करता येतात, तर संयुगे भौतिक पद्धतींनी वेगळे करता येतात.
Ans	✖ 1. केवळ 1 आणि 3 योग्य आहेत ✔ 2. केवळ 1 आणि 2 योग्य आहेत ✖ 3. सर्व विधाने 1,2 आणि 3 योग्य आहेत ✖ 4. केवळ 2 आणि 3 योग्य आहेत
Q.22	चोळ राजाने बांधलेले बृहदेश्वर मंदिर कोणत्या शहरात आहे?
Ans	✖ 1. पुरी ✔ 2. तंजावर ✖ 3. मदुराई ✖ 4. कांचीवरम
Q.23	मूलभूत अधिकार (FR) आणि भारतातील राज्य धोरणाची निर्देशक तत्त्वे (DPSP) यांच्यातील संबंधाबाबत, खालीलपैकी कोणते विधान सत्य आहे?
Ans	✖ 1. FR प्रमाणेच DPSP ची थेट न्यायालयाद्वारे अंमलबजावणी केली जाऊ शकते. ✖ 2. DPSP न्यायालयीन निर्णययोग्य आहेत आणि आवश्यकतेनुसार त्यांना FR वर प्राधान्य दिले जाऊ शकते. ✖ 3. कोणत्याही संघर्षाच्या बाबतीत FR हे DPSP च्या अधीन आहेत. ✔ 4. दोन्ही स्वतंत्र खांब म्हणून काम करतात; तथापि, FR कायदेशीररित्या लागू करण्यायोग्य आहेत तर DPSP असू शकत नाहीत.
Q.24	शहर E हे शहर B च्या पश्चिमेस आहे. शहर C हे शहर B च्या पूर्वेस आहे. शहर A हे शहर B च्या उत्तरेस आहे. शहर F हे शहर C च्या उत्तरेस आहे. शहर A हे शहर F च्या पश्चिमेस आहे. शहर E च्या संदर्भात शहर F चे स्थान काय आहे?
Ans	✖ 1. वायव्य ✖ 2. दक्षिण ✖ 3. नैऋत्य ✔ 4. ईशान्य
Q.25	866A2316 या 8-अंकी संख्येला 4 ने निःशेष भाग जाण्यासाठी, A ला कमाल किती मूल्य द्यावे लागेल?
Ans	✖ 1. 4 ✔ 2. 9 ✖ 3. 8 ✖ 4. 7
Q.26	खालीलपैकी कोणते जीव जैवअपघटनशील पदार्थांचे विघटन करतात?
Ans	✖ 1. सप्टेरिज्जु आणि हिरवी वनस्पती ✔ 2. जिवाणू आणि कवक ✖ 3. बॅक्टेरिया आणि हिरवी वनस्पती ✖ 4. कवक आणि हिरवी वनस्पती

Q.27	नर्मदा नदीची रिफ्ट व्हॅली कोणत्या दोन पर्वतरांगांमध्ये आहे?
Ans	1. पश्चिम घाट आणि पूर्व घाट 2. विंध्य आणि सातपुडा 3. अरवली आणि निलगिरी 4. पीर पंजाल आणि महाभारत
Q.28	खालीलपैकी कोणता पदार्थ जीवाणूंच्या कृतीमुळे विघटित होणार नाही?
Ans	1. कॉटन 2. प्लॅस्टिक 3. वर्तमानपत्र 4. फळे
Q.29	एक उत्पादक घाऊक विक्रेत्याला 25% नफ्याने एका उत्पादनाची विक्री करतो. याबदल्यात, घाऊक विक्रेता ते उत्पादन किरकोळ विक्रेत्याला 28% नफ्याने विकतो, आणि किरकोळ विक्रेता ते उत्पादन एका ग्राहकाला 25% नफ्याने विकतो. जर ग्राहकाने ₹122 दिले, तर उत्पादकाची खरेदी किंमत (₹ मध्ये) काढा.
Ans	1. 64 2. 59 3. 61 4. 60
Q.30	‘+’ आणि ‘-’ यांची व ‘×’ आणि ‘÷’ यांची अदलाबदल केल्यास, दिलेल्या समीकरणात प्रश्नचिन्हाच्या (?) जागी काय येईल?
	$112 \times 2 \div 4 - 12 + 13 = ?$
Ans	1. 223 2. 250 3. 112 4. 241

Section : Professional Ability	
Q.1	‘सक्षमता’ म्हणजे काय?
Ans	1. न्यूरोलॉजिकल डिसऑर्डर 2. अपंगत्वाची अनुवांशिक पूर्वस्थिती 3. सक्षम शरीर व्यक्तींप्रती भेदभाव 4. शारीरिक उपचार
Q.2	बॉर्डरलाइन पर्सनॅलिटी डिसऑर्डर (BPD) असलेल्या क्लायंटसाठी संकटकालीन हस्तक्षेपात, लिनेहन्स डायलेक्टिकल बिहेवियर थेरपी (DBT) प्रथम कशावर भर देते?
Ans	1. भावांतरणाचा अर्थ लावणे 2. संज्ञानात्मक पुनर्रचना 3. एक्सपोजर टेकनिक्स 4. बदलापूर्वी पडताळणी
Q.3	असामाजिक व्यक्तिमत्व विकारात दिसणाऱ्या आवेगात कोणता न्यूरोट्रांसमीटर सर्वात जास्त सहभागी असतो?
Ans	1. डोपामाइन 2. ॲसिटाइलकोलाइन 3. GABA 4. सेरोटोनिन

Q.4	कॉग्निटिव्ह बिहेवियरल थेरपी (CBT) मध्ये सॉक्रेटिक प्रश्नांचा वापर करण्याचा प्राथमिक उद्देश काय असतो?
Ans	✖ 1. वर्तणुकीशी संबंधित प्रयोग स्थापित करणे ✖ 2. स्वयंचलित विचार काढून घेणे ✔ 3. विश्वासांसाठी पुराव्याचे परीक्षण करणे ✖ 4. मानसोपचार शिक्षण प्रदान करणे
Q.5	कोणता अनुवांशिक शोध स्किझोटाइपल पर्सनॅलीटी डिसऑर्डरशी सर्वात दृढपणे निगडीत आहे?
Ans	✖ 1. MAOA-L व्हेरीयंट ✖ 2. DRD4 7-रिपीट ॲलील ✔ 3. COMT Val158Met पॉलिमॉर्फिझम ✖ 4. 5-HTTLPR शॉर्ट ॲलील
Q.6	DSM-5 च्या मानसिक विकारांच्या वर्गीकृत मॉडेलवर कोणती टीका लागू होते?
Ans	✖ 1. ते लक्षणांच्या आयामी पैलूंवर जास्त भर देते. ✔ 2. ते सह-रोगी स्थिती आणि लक्षणांच्या ओव्हरलॅपचा विचार करत नाही. ✖ 3. ते पूर्णपणे मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांतावर आधारित आहे. ✖ 4. ते पूर्णपणे जैविक घटकांकडे दुर्लक्ष करते.
Q.7	किशोरवयीन मुलांमधील नैराश्याबाबतीत कोणत्या इंटरव्हेशनकडे सर्वात मजबूत पुरावा असतो?
Ans	✖ 1. प्ले थेरपी ✔ 2. कॉग्निटीव्ह बिहेवियरल थेरपी ✖ 3. सायकोअर्नॅलिसीस ✖ 4. ॲटिपिकल ॲंटीसायकोटिक्स
Q.8	खालीलपैकी कोणते डिलीरियमचे हॉलमार्क वैशिष्ट्य आहे?
Ans	✖ 1. स्मरणशक्तीची स्थिर क्षीणता ✖ 2. हळूहळू होणारी बोधात्मक घट ✔ 3. बोधावस्थेची कमीजास्त होणारी पातळी ✖ 4. निश्चित विभ्रम
Q.9	नैराश्याने ग्रस्त किशोरवयीन मुलांमधील आत्महत्येविरोधात कोणता घटक सर्वात जास्त संरक्षणात्मक आहे?
Ans	✖ 1. उच्च बुद्ध्यांक (IQ) ✖ 2. एकुलते एक असण्याची स्थिती ✖ 3. कलात्मक क्षमता ✔ 4. समवयस्कांशी मजबूत संबंध
Q.10	डिसट्रिक्ट मूड डिसरेग्युलेशन डिसऑर्डर (DMDD) च्या डिफ्रेन्शियल डायग्नोसिसमध्ये, कोणते निष्कर्ष बायपोलर डिसऑर्डरचे सर्वात जास्त समर्थन करतील?
Ans	✖ 1. शाळेला जाण्यास नकार ✔ 2. एपिसोडिक युफोरिया ✖ 3. झोपेतील अडथळे ✖ 4. क्रॉनिक इरिटेबिलिटी
Q.11	एका 65 वर्षांच्या पुरूषाला व्हिज्युअल हाल्युसिनेशन, कॉग्निशनमधील चढ-उतार आणि पार्किन्सनचा त्रास होतो. याचे सर्वात संभाव्य निदान कोणते असेल?
Ans	✖ 1. अल्झायमर डिमेंशिया ✖ 2. व्हास्क्युलर डिमेंशिया ✔ 3. लेवी बॉडीज (DLB) सह डिमेंशिया ✖ 4. फ्रंटोटेम्पोरल डिमेंशिया

Q.12	खालीलपैकी कोणते मॉडेल 'मानसिक आजार' या संकल्पनेवर टीका करते आणि सामाजिक लेबलिंगचा परिणाम म्हणून मानसिक त्रासकडे पाहते?
Ans	 1. वर्तनवादी मॉडेल 2. अँटी-सायकीएट्री मॉडेल 3. मेडिकल मॉडेल 4. सोशीओ-कल्चरल मॉडेल
Q.13	क्रायसिस हॉटलाइन्स प्रामुख्याने कोणत्या समुपदेशन पद्धतीचा वापर करतात?
Ans	 1. मनोगतिक उपचारपद्धती 2. वर्तणुकीय सक्रियता 3. उपाय-केंद्रित उपचारपद्धती 4. नॉन-डायरेक्टिव्ह ॲक्टिव्ह लिसनिंग
Q.14	मानसिक विकारांचे स्पष्टीकरण देण्यासाठी उत्क्रांतीवादी तत्त्वे कोणत्या मॉडेलमध्ये समाविष्ट केली आहेत?
Ans	 1. मानवतावादी मॉडेल 2. उत्क्रांतीचे मानसशास्त्र मॉडेल 3. वर्तनविषयक मॉडेल 4. संज्ञानी मॉडेल
Q.15	खालीलपैकी कोणता पर्याय न्यूरोडेव्हलपमेंटमधील 'अडोलसंट पॅराडॉक्स'चे सर्वोत्तम वर्णन करतो?
Ans	 1. वाढत्या इमोशनल व्हलन्सरेबिलिटीसह टोकाची संज्ञानक्षमता 2. लवकर आलेली पौगंडावस्था, ज्यामुळे मेंदूची परिपक्वता उशिरा होते. 3. कमी सेरोटोनिन अक्टिव्हिटीसह जास्त डोपामाइन 4. कमी झालेल्या सायनॅप्टिक प्रनिंगसह मायलिनेशनमध्ये वाढ
Q.16	अँडोलेसेंट ॲक्झायटी डिसऑर्डरमध्ये इमोशनल रेग्युलेशनचे ट्रायपार्टायट मॉडेल _____ चे बिघडलेले कार्य अधोरेखित करते.
Ans	 1. ऑक्सिपीटल लोब 2. अमिग्डाला-PFC सर्किटरी 3. सेरेबेलर वर्मिस 4. बेसल गॅंग्लिया
Q.17	नाटकी, भावनिक किंवा अनियमित वर्तन हे व्यक्तिमत्त्व विकारांच्या कोणत्या समूहाची वैशिष्ट्ये आहेत?
Ans	 1. समूह D 2. समूह A 3. समूह B 4. समूह C
Q.18	अव्हॉइडंट पर्सनॅलिटी डिसऑर्डर हा बहुतेकदा कोणत्या ॲक्सिस १ डिसऑर्डरसोबत असतो?
Ans	 1. स्किझोफ्रेनिया 2. बायपोलर डिसऑर्डर 3. सोशल ॲक्झायटी डिसऑर्डर 4. OCD
Q.19	बॉर्डरलाइन पर्सनॅलिटी डिसऑर्डर (BPD) चे कोणते महत्वपूर्ण वैशिष्ट्य आहे?
Ans	 1. एकटे सोडून जाण्याची भीती 2. सामाजिक अलिप्तता 3. ग्रॅंडीओसिटी 4. पर्फेक्शनिजम

Q.20	अनकंडिशनल पॉझिटिव रिगार्डसाठी थेरपिस्टने _____ आवश्यक आहे.
Ans	✖ 1. सीमा निश्चित करणे टाळून ✖ 2. क्लायंटच्या सर्व वर्तनांना मान्यता देणे ✔ 3. कोणत्याही जजमेंटशिवाय स्वीकृती ✖ 4. केवळ ताकदीवर लक्ष केंद्रित करून
Q.21	खालीलपैकी कोणते डिमेंशिया रिव्हर्सिबल करता येणारे सर्वसामान्य कारण आहे?
Ans	✔ 1. व्हिटॅमिन B12 ची कमतरता ✖ 2. प्रियोन डिसीज ✖ 3. हंटिंग्टन्स डिसीज ✖ 4. नॉर्मल प्रेशर हायड्रोकेफलस
Q.22	संकटकालीन कार्यात (crisis work) 'विंडो ऑफ टॉलरन्स' ही संकल्पना कोणत्या गोष्टी सूचित करते?
Ans	✖ 1. हस्तक्षेपासाठीचा कायदेशीर कालावधी ✖ 2. सत्राची कालमर्यादा ✖ 3. मेडिकेशन टायट्रेशन विंडो ✔ 4. माहिती प्रक्रियेसाठी इष्टतम उत्तेजना
Q.23	स्किझोफ्रेनियाचे ट्रॉमाजेनिक न्यूरोडेव्हलपमेंटल मॉडेल कशावर भर देते?
Ans	✖ 1. डोपामाइन डिसफंक्शन फक्त ✖ 2. दोषी पालकत्व हे एकमेव कारण आहे ✖ 3. पूर्णपणे अनुवांशिक कारणे ✔ 4. मेंदूच्या विकासात अडथळा आणणारा शीघ्र आघात
Q.24	मानसिक विकारांचे नेटवर्क मॉडेल लक्षणांबद्दल काय प्रस्तावित करते?
Ans	✔ 1. ते एका कारणात्मक पश्चप्रदाय लूप संवाद साधतात. ✖ 2. ते पूर्णपणे सामाजिकरित्या बांधलेले आहेत. ✖ 3. त्यांचे स्पष्टीकरण केवळ मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांताद्वारेच करता येते. ✖ 4. ते एकाच अंतर्निहित जैविक दोषामुळे होतात.
Q.25	अपंगत्वाचे सामाजिक मॉडेल अपंगत्वाचे प्राथमिक कारण म्हणून कशावर भर देते?
Ans	✖ 1. संज्ञानात्मक कमतरता ✖ 2. अनुवांशिक घटक ✔ 3. सामाजिक अडथळे आणि दृष्टिकोन ✖ 4. वैयक्तिक दुर्बलता
Q.26	अपंगत्व अभ्यासातील 'एक्सपोजर इफेक्ट' असे दर्शवितो की _____
Ans	✖ 1. वयानुसार अपंगत्व वाढते ✔ 2. अपंग व्यक्तींची वाढलेली दृश्यमानता ओळखीद्वारे पूर्वग्रह कमी करतो ✖ 3. अपंग लोकांना संसर्ग होण्याची शक्यता जास्त असते. ✖ 4. अनुवांशिक चाचणी अपंगत्वाच्या प्रारंभाचा अंदाज लावू शकते
Q.27	तीव्र संकटकाळात हस्तक्षेप करताना खालीलपैकी कोणते तंत्र टाळले पाहिजे?
Ans	✖ 1. सक्रिय ऐकणे ✖ 2. ग्राउंडिंग एक्सरसाइज ✖ 3. श्वास रोखून धरणे ✔ 4. डीप ट्रॉमा प्रोसेसिंग

Q.28	एका 14 वर्षाच्या मुलामध्ये शाळेला जायला नकार देणे, शारीरिक तक्रारी (somatic complaints) आणि पालकांना जास्त चिकटून राहणे अशी लक्षणे दिसतात. याचे सर्वात संभाव्य निदान कोणते असेल?
Ans	✖ 1. ओपोझिशनल डिफायन्ट डिसॉर्डर ✖ 2. पॅनिक डिसऑर्डर ✔ 3. सेप्रेसन अँक्झायटी डिसॉर्डर ✖ 4. सोशल अँक्झायटी डिसॉर्डर
Q.29	रॉबर्ट्सच्या 7-स्टेज क्रायसिस मॉडेल (R-SSCIM) नुसार, 'इस्टॅब्लिशिंग रेपो' (establishing rapport) कधी घडते?
Ans	✖ 1. जोखमीचे मूल्यांकन केल्यानंतर ✖ 2. समस्येचा धांडोळा घेण्यासोबत ✔ 3. संकटाची व्याख्या करण्यापूर्वी ✖ 4. समाप्तीच्या टप्प्यात
Q.30	क्रिटिकल इन्सिडेंट स्ट्रेस डिब्रीफिंग (CISD) हे वादग्रस्त का आहे?
Ans	✖ 1. ते ताणतणावाचा सामना करण्यास सहाय्यभूत ठरत नाही. ✔ 2. प्रभावी प्रतिबंधासाठी प्रायोगिक समर्थनाचा अभाव आहे. ✖ 3. हे खूपच त्रोटक असल्याने प्रभावी ठरत नाही. ✖ 4. री-ट्रॉमटायझिंग करून PTSD चा धोका कमी करू शकते.
Q.31	रॉबर्ट मर्टनच्या स्ट्रेन थिअरीनुसार, गुन्ह्यासारख्या सामाजिक पॅथॉलॉजीमध्ये काय योगदान देते?
Ans	✖ 1. पालकांचे दुर्लक्ष ✔ 2. सामाजिक ध्येये आणि कायदेशीर मार्गामधील तफावत ✖ 3. अनुवांशिक विकृती ✖ 4. न्यूरोकेमिकल असंतुलन
Q.32	दीर्घकाळ मद्यपान करणाऱ्या रुग्णाला कन्फॅब्युलेशन आणि अँटेरोग्रेड अम्नेशिया होतो. याचे सर्वात संभाव्य निदान कोणते असेल?
Ans	✖ 1. वेर्नक्स एन्सेफॅलोपॅथी ✖ 2. अल्कोहोलमुळे होणारा डिमेंशिया ✖ 3. डिलेरियम ट्रेमन्स ✔ 4. कॉर्सेकोफ सिंड्रोम
Q.33	इमोशनल इंटरव्ह्यूइंग कोणत्या गोष्टीसाठी सर्वात कमी योग्य असेल?
Ans	✔ 1. सक्रिय मनोविकार असलेला रुग्णासाठी ✖ 2. प्रीकॉन्टेम्पलेशन स्टेजवर असलेला मद्यपी ✖ 3. असाइनमेंट पूर्ण करण्यात दिरंगाई करणारा विद्यार्थी ✖ 4. धूम्रपान सोडण्याचा विचार करत असलेल्या व्यक्तीसाठी
Q.34	'सामाजिक पॅथॉलॉजी' म्हणजे समाजशास्त्रीय भाषेत काय?
Ans	✖ 1. जैविक रोगांचा अभ्यास ✔ 2. सामाजिक कल्याणात अडथळा आणणारे सामाजिक वर्तन आणि परिस्थिती ✖ 3. सार्वजनिक आरोग्य हस्तक्षेप ✖ 4. गुन्हेगारीची अनुवांशिक पूर्वस्थिती
Q.35	संकटकालीन हस्तक्षेपाचे प्राथमिक उद्दिष्ट काय आहे?
Ans	✖ 1. व्यापक उपचार योजना विकसित करणे. ✖ 2. दीर्घकालीन मानसोपचार प्रदान करणे. ✖ 3. मानसिक विकारांचे निदान करणे ✔ 4. तात्काळ मानसिक पुनर-समतोल साधणे.

Q.36	संकटात सापडलेला एक क्लायंट समुपदेशन सत्रादरम्यान आत्महत्येचे विचार प्रकट करतो, तो म्हणतो की अलिकडेच नोकरी गेल्यानंतर त्याला निराशा वाटते परंतु त्याच्याकडे कोणतीही ठोस योजना नाही. समुपदेशकाचे सर्वात योग्य पाऊल कोणते असेल?
Ans	✓ 1. उपचारात्मक परस्पर संवाद साधत तपशीलवार जोखीम मूल्यांकन करा. ✗ 2. तात्काळ आपत्कालीन सेवांशी संपर्क साधा ✗ 3. पुढील आठवड्यासाठी फॉलो-अप सत्राचे आयोजन करा. ✗ 4. क्लायंटचा त्रास वाढू नये यासाठी विषय बदलावा
Q.37	गेस्टाल्ट थेरपीच्या 'एंथ्री चेअर' तंत्रात खालीलपैकी कोणते तंत्र वापरले जाते?
Ans	✗ 1. ड्रीम अॅनालिसिस ✗ 2. सिस्टमॅटिक डिसेन्सिटायझेशन ✗ 3. फ्री असोसिएशन ✓ 4. टू-चेअर डायलॉग
Q.38	कॅपलानच्या (1964) क्रयसिस मॉडेलच्या कोणत्या टप्प्यात अपयशाशी जुळवून घेण्याच्या प्रयत्नांचा समावेश आहे?
Ans	✗ 1. रि कॉईल फेज ✗ 2. अॅडाप्टिव्ह फेज ✓ 3. अॅडजस्टमेंट फेज ✗ 4. इम्पॅक्ट फेज
Q.39	बायोमेडिकल मॉडेल प्रामुख्याने मानसिक आजारांसाठी _____ ला कारणीभूत ठरवते.
Ans	✗ 1. सदोष शिक्षण ✗ 2. सामाजिक अत्याचार ✓ 3. जैवरासायनिक असंतुलन आणि मेंदूतील असामान्यता ✗ 4. निराकरण न झालेले अचेतन संघर्ष
Q.40	अपंगत्वाचे 'पुष्टीकरण मॉडेल' (स्वेन आणि फ्रेंच, 2000) _____ यावर भर देते.
Ans	✗ 1. संज्ञानात्मक पुनर्वसन हा एकमेव हस्तक्षेप आहे ✓ 2. अपंगत्व ही एक तटस्थ किंवा सकारात्मक ओळख आहे, तोटा नाही. ✗ 3. मेडिकल मॉडेलची श्रेष्ठता ✗ 4. अपंगत्व दूर करण्यासाठी अनुवांशिक अभियांत्रिकी
Q.41	संकटकालीन प्रतिसादात कोणती न्यूरोबायोलॉजिकल सिस्टीम सर्वात जास्त सक्रिय असते?
Ans	✗ 1. मिरर न्यूरॉन सिस्टम ✗ 2. डिफॉल्ट मोड नेटवर्क ✓ 3. हायपोथॅलॅमिक-पिट्यूटरी-अॅड्रेनल अॅक्सिस ✗ 4. डोपामिनर्जिक पाथवे
Q.42	बायोसायकोसोशल मॉडेलनुसार, मानसिक विकार _____ विचारात घेतल्यास सर्वोत्तम प्रकारे समजून घेता येतात.
Ans	✗ 1. फक्त मनोवैज्ञानिक घटक ✗ 2. फक्त जैविक घटक ✓ 3. जैविक, मनोवैज्ञानिक आणि सामाजिक घटक परस्परसंवादीपणे ✗ 4. फक्त सामाजिक आणि सांस्कृतिक प्रभाव
Q.43	मानसिक विकारांचे संभाव्य कारण म्हणून कुटुंब पद्धतीचे मॉडेल काय सुचवते?
Ans	✗ 1. वैयक्तिक मानसिक आघात ✗ 2. न्यूरोट्रांसमीटरची कमतरता ✓ 3. कुटुंबातील अकार्यक्षम गतिशीलता आणि संवाद पद्धती ✗ 4. केवळ अनुवांशिक उत्परिवर्तन

Q.44	‘मिरॅकल केश्वन’ तंत्राचा प्राथमिक उद्देश काय आहे?
Ans	✖ 1. ट्रॉमा प्रोसेसिंग ✖ 2. वर्तणुकीय सक्रियकरण ✖ 3. समस्येचे विश्लेषण ✔ 4. द्रावणाची रचना
Q.45	एखादा क्लायंट कसलेही नियोजन नसल्याने आत्महत्येचा विचार व्यक्त करतो. अशावेळी थेरेपिस्टने सर्वात आधी कोणती कृती करावी?
Ans	✔ 1. आत्महत्येच्या जोखमीचे मूल्यांकन करा ✖ 2. भावनांचे समान्यीकरण (normalise) करा. ✖ 3. कौटुंबिक इतिहास तपासा ✖ 4. पुढील सत्राचे नियोजन करा.
Q.46	इतरांबद्दल व्यापक अविश्वास आणि संशय असणे यावरून कोणता व्यक्तिमत्व विकार दिसून येतो?
Ans	✖ 1. स्किझॉइड ✖ 2. हिस्ट्रिओनिक ✖ 3. अवलंबित ✔ 4. पॅरानॉइड
Q.47	सामाजिक लेबल्स विचलित वर्तन कसे वाढवू शकतात याचे वर्णन कोणती संकल्पना करते?
Ans	✖ 1. सामाजिक डार्विनवाद ✖ 2. सांस्कृतिक गतिमंदन ✖ 3. स्ट्रक्चरल फंक्शनलिझम ✔ 4. लेबलिंग सिद्धांत
Q.48	किशोरवयीन मुलांमधील स्किझोफ्रेनियाच्या 'प्रोड्रोमल फेज'मध्ये सामान्यतः _____ समाविष्ट असते.
Ans	✖ 1. व्हिज्युअल हाल्युसिनेशन ✖ 2. मॅनिक एपिसोड्स ✖ 3. सायकोमोटर रेटार्डेशन ✔ 4. अ‍ॅट्युएटेड सायकोटीक सिंपटम्स
Q.49	खालीलपैकी कोणते मानसिक विकारांचे मॉडेल प्रामुख्याने विकृत विचारांच्या पद्धतींवर (maladaptive thought patterns) केंद्रित आहे?
Ans	✖ 1. हयुमॅनिस्टिक मॉडेल ✖ 2. सोशीओ-कल्चरल मॉडेल ✖ 3. वर्तनवादी मॉडेल ✔ 4. कॉग्निटिव्ह मॉडेल
Q.50	अ‍ॅचमेंट थिअरीनुसार, बॉर्डरलाइन पर्सनॅलिटी डिसॉर्डर कोणत्या अ‍ॅचमेंट स्टाईलशी सर्वात जास्त संबंधित आहे?
Ans	✖ 1. डिसमिसिव्ह-अव्हॉइन्डन्ट ✖ 2. चिंताग्रस्त-व्यग्र ✖ 3. सुरक्षित ✔ 4. फिअरफुल-अव्हॉइन्डन्ट

Q.51	हेपवर्थच्या थ्रि-स्टेज मॉडेलमध्ये, 'इनसाईट' टप्प्यात प्रामुख्याने काय समाविष्ट असते?
Ans	✖ 1. टर्मिनेशनसाठी तयारी करणे ✖ 2. वर्तणुकीय धोरणे अंमलात आणणे ✖ 3. बायोसायकोसोशल डेटा गोळा करणे ✔ 4. समस्या सादर करण्यासाठी पॅटर्न कनेक्ट करणे
Q.52	किशोरवयीन मुलांमध्ये सर्वसामान्यपणे कोणता मानसिक विकार आढळतो?
Ans	✔ 1. ॲक्झायटी डिसऑर्डर ✖ 2. मेजर डिप्रेसिव्ह डिसऑर्डर ✖ 3. बायपोलर डिसऑर्डर ✖ 4. स्किझोफ्रेनिया
Q.53	सुरुवातीच्या कौन्सिलिंग मुलाखतीमध्ये संबंध प्रस्थापित करण्याचा प्राथमिक उद्देश _____ हा आहे.
Ans	✖ 1. संज्ञानात्मक कार्याचे मूल्यांकन करणे ✔ 2. क्लायंटच्या स्व-प्रकटीकरणासाठी एक सुरक्षित जागा तयार करणे ✖ 3. त्वरित उपचार योजना विकसित करणे ✖ 4. मानसिक आरोग्य स्थितीचे औपचारिक निदान करणे
Q.54	क्रुट्झफेल्ड-जेकब डिजीस (CJD) साठी कोणता EEG निष्कर्ष सर्वात वैशिष्ट्यपूर्ण असतो?
Ans	✖ 1. ट्रिफेजिक वेव्हज ✖ 2. डिफ्यूज स्लोइंग ✔ 3. पिरीयोडीक शार्प वेव्ह कॉम्प्लेक्स ✖ 4. स्पाइक-ॲंड-वेव्ह डिस्चार्ज
Q.55	'अपंगत्व विरोधाभास' म्हणजे _____.
Ans	✖ 1. अदृश्य अपंगत्वाचा अनुवांशिक आधार ✔ 2. अपंग व्यक्तींमध्ये उच्च स्व-नोंदवलेल्या जीवनमानाच्या गुणवत्तेतील विरोधाभास आणि दुःखाच्या सामाजिक गृहीतके ✖ 3. वैद्यकीय आणि सामाजिक मॉडेल्समधील संघर्ष ✖ 4. विशिष्ट अपंगत्वांचे निदान करण्यास असमर्थता
Q.56	ॲडोलेसेंट ऑनसेट कंडक्ट डिसॉर्डरमध्ये सर्वात जास्त कोणती न्यूरोएंडोक्राइन ॲबनॉरमॅलीटी आढळते?
Ans	✖ 1. ग्रोथ हार्मोनची कमी पातळी ✔ 2. लो कॉर्टिसॉल रिॲक्टिव्हिटी ✖ 3. उच्च TSH पातळी ✖ 4. प्रोलॅक्टिनची वाढलेली पातळी
Q.57	'ब्रोकन विंडो थिअरी' काय सुचवतो?
Ans	✖ 1. गरिबी ही अनुवांशिक घटकांमुळे येते. ✔ 2. कचरा टाकणे इत्यादीसारख्या अराजकाची दृश्यमान चिन्हे भविष्यात गुन्हेगारी आणि क्षय होण्यास कारणीभूत ठरतात. ✖ 3. मानसिक आजारातून सामाजिक विचलनाची उत्पत्ती होते. ✖ 4. विचलन जाणीवपूर्वक घेतलेल्या निवडी प्रतिबिंबित करते.
Q.58	खालीलपैकी कोणता मानसशास्त्रीय सिद्धांत सामना करण्याच्या धोरणांद्वारे अपंगत्वाशी जुळवून घेण्यावर लक्ष केंद्रित करतो?
Ans	✖ 1. सामाजिक शिक्षण सिद्धांत ✖ 2. वर्तनवाद ✔ 3. ताण आणि सामना सिद्धांत ✖ 4. मनोविश्लेषणात्मक सिद्धांत

Q.59	काउंटरट्रान्सफरन्स म्हणजे काय?
Ans	✖ 1. वर्तणुकीय मजबुतीकरण पद्धती ✔ 2. क्लायंटला थेरपिस्टच्या भावनिक प्रतिक्रिया ✖ 3. कॉग्निटिव्ह स्केमा ऍक्टिव्हेशन ✖ 4. क्लायंटच्या बालपणीच्या भावनांचे विस्थापन
Q.60	मानसिक दृष्टिकोनातून अपंगत्वाच्या वैद्यकीय मॉडेलवर कोणती टीका लागू होते?
Ans	✔ 1. ते अपंगत्वाचे पॅथॉलॉजिकलीकरण करते तर अनुकूली लवचिकता आणि ओळखण्याकडे दुर्लक्ष करते. ✖ 2. हे अनुवांशिक संशोधनाशी विसंगत आहे. ✖ 3. ते सामाजिक अडथळ्यांवर जास्त भर देते. ✖ 4. ते न्यूरोप्लास्टिकिटीच्या भूमिकेकडे दुर्लक्ष करते.
Q.61	कोलंबो दृष्टिकोन खालीलपैकी कोणत्या बाबतीत पोस्ट मॉडर्न थेरपीशी जुळतो?
Ans	✖ 1. समस्याग्रस्तांच्या कथांचे डिकन्स्ट्रक्शन ✖ 2. वर्तणुकीशी संबंधित मेट्रिक्सवर लक्ष केंद्रित करणे. ✖ 3. उपचारात्मक कौशल्याचा वापर ✔ 4. माहीत नसलेल्या स्थितीवर भर
Q.62	अपंगत्व मानसशास्त्रातील 'दुहेरी गैरसोय' गृहीतकानुसार _____.
Ans	✔ 1. अपंग व्यक्तींना इतर उपेक्षित गटांशी संबंधित असताना (उदा., वंश, लिंग) अधिक भेदभावाचा सामना करावा लागतो. ✖ 2. अपंगत्व नेहमीच जन्मजात असते. ✖ 3. मानसिक आजारांपेक्षा शारीरिक आजारांवर उपचार करणे कठीण असते. ✖ 4. अपंगत्वाचा कलंक सर्व संस्कृतींमध्ये सार्वत्रिक आहे.
Q.63	कोणता प्रतिसाद ओपन एंडेड प्रश्नांचा प्रभावी वापर दर्शवतो?
Ans	✔ 1. "तुम्ही इथे कोणत्या कारणाने आलात?" ✖ 2. "तुम्ही चिंतातुर दिसता, बरोबर?" ✖ 3. "1-10 च्या स्केलवर, तुम्ही तुमचा मूड कसा रेट कराल?" ✖ 4. "तुम्हाला डिप्रेस्ड वाटत आहे का?"
Q.64	खालीलपैकी काय ट्रायआर्किंक मॉडेल ऑफ सायकोपॅथीमध्ये समाविष्ट नाही?
Ans	✖ 1. नीचपणा ✔ 2. ग्रॅंडीओसिटी ✖ 3. निषेध ✖ 4. धाडशीपणा
Q.65	चिंतनशील श्रवण (Reflective listening) कशासाठी उपयुक्त आहे?
Ans	✔ 1. सामग्री आणि प्रभाव दोन्ही मिरर करणे ✖ 2. मानसिक शिक्षण प्रदान करणे ✖ 3. कोग्नेटिव्ह डिस्टॉर्शनला आव्हान देणे ✖ 4. बिहेवियरल कॉन्टॅक्टस स्थापित करणे
Q.66	मानसिक विकारांचे खालीलपैकी कोणते मॉडेल अचेतन संघर्ष (unconscious conflicts) आणि बालपणातील अनुभवांना मानसिक समस्यांचे मूळ म्हणून अधोरेखित करते?
Ans	✖ 1. वर्तनवादी मॉडेल ✖ 2. कॉग्निटिव्ह मॉडेल ✖ 3. बायलॉजीकल मॉडेल ✔ 4. मनोगतिक मॉडेल

Q.67 नार्सिसिस्टिक पर्सनॅलिटी डिसऑर्डरमध्ये सर्वात वैशिष्ट्यपूर्ण संरक्षण यंत्रणा कोणती आहे?

- Ans
- ☐ 1. स्प्लिटिंग
 - ☐ 2. तार्किकीकरण
 - ☒ 3. आदर्शिकरण/अवमूल्यन
 - ☐ 4. प्रोजेक्शन

Q.68 जुळ्या मुलांच्या अभ्यासातील कोणत्या व्यक्तिमत्व विकारात आनुवंशिकतेचा अंदाज सर्वाधिक आहे?

- Ans
- ☒ 1. समाजविरोधी (Antisocial)
 - ☐ 2. हिस्ट्रीओनिक
 - ☐ 3. अक्वॉइडन्ट
 - ☐ 4. अवलंबित्व (Dependent)

Q.69 बॉर्डरलाइन पर्सनॅलिटी डिसऑर्डरची "बायोसोशल थियरी" _____ यावर भर देते.

- Ans
- ☐ 1. न्यूरोस्ट्रक्चरल अ‍ॅब्रॉर्मलिटीज
 - ☒ 2. इमोशनल व्हलनेबिलिटी आणि इनव्हॅलीडेटिंग एन्हायरमेंट
 - ☐ 3. डोपामाइन डिसफंक्शन
 - ☐ 4. सेरोटोनिन डिफिशियन्सी

Q.70 कल्चरल क्रयसिस इंटरव्हेशनमधील 'थर्ड स्पेस' ही संकल्पना काय आहे?

- Ans
- ☐ 1. मध्यस्थीसाठी तटस्थ मांडणी
 - ☐ 2. थर्ड-वेव्ह CBT तंत्रे
 - ☐ 3. ट्रान्झिशनल हाउसिंग प्रोग्राम
 - ☒ 4. उपचारासाठी मिश्रित सांस्कृतिक चौकट